

Nõuded dokumenteerimisele

Dokumendi eesmärk

Dokumendi eesmärk on kirjeldada nõudeid arenduspartnerite poolt arenduse vältel koostatavale dokumentatsioonile.

Üldised nõuded dokumentatsioonile

1. Projekti alguses lepitakse osapoolte vahel kokku kõik erisused käesolevas dokumendis toodud nõuetest (nt millised kirjeldatud nõuded vastavas projektis ei rakendu (pole võimalik/vajalik) ja kas rakenduvad mingid täiendavad nõuded või täpsustused).
2. Projekti alguses lepitakse kokku, millised dokumendid projekti käigus koostatakse.
3. Dokumentatsioon luuakse ja antakse üle tellija *Confluence*'i keskkonnas. Paigaldusjuhendeid võib luua adoc formaadis ja anda üle RMIT koodihoidla kaudu.
4. Dokumendid peavad sisaldama versiooni ajalugu. Dokumendi algusesse tuleb tekitada versioonide ajalugu, millest peab olema selgelt aru saada, et mis on tootes oleva seisu dokumentatsioon ja mis on käimasoleva arendusprojekti dokumentatsioon.
5. Joonised peavad olema tellija poolt redigeeritavad - dokumenteerimisel valmivad joonised antakse tellijale üle redigeeritaval kujul kas DrawIO failide, .eap failina või PlantUML skriptidena.
6. Prototüübid peavad olema tellija poolt redigeeritavad - prototüübid antakse üle HTML-failidena või vastavalt tellijaga kokkulepitud tarkvaraga (nt FIGMA, JUSTINMIND vm samaväärseid tarkvarasid) redigeeritaval kujul.
7. Detailanalüüsi dokumentatsiooni koostamisega ja tellijale esitamisega alustatakse enne arendustööde alustamist ja täiendatakse pidevalt kogu arendusprotsessi vältel.
8. Projekti lõpus üleantav dokumentatsioon peab olema ajakohane ja vastama reaalsele süsteemi toimimisele.
9. Hiljemalt koos tarnega esitatakse kõik hankelepingu vastavas etapis kokkulepitud tulemi dokumendid.

Nõuded projektiplaanile

1. Projektiplaanis kirjeldatud tööde läbiviimise tulemusena peab olema saavutatud projekti eesmärk ja soovitud funktsionaalsus.
2. Projektiplaani ja riskiplaani tuleb hoida ajakohasena ja täiendada kogu projekti kestel. Projektiplaanis olev tööde seisu ülevaade peab uuenema vähemalt nädalase intervalliga.
3. Projektiplaani ülevaadetest peab selguma:
 - a. millised tööd on tehtud, millised tegemisel ja millised tegemata;

- a. kui palju ajast ja töömahust on kulunud;
 - b. kui palju töömahtu ja aega kulub veel tööde valmimiseks.
4. Iga projektiplaani töö kohta peab olema kirjeldatud töö nimetus, töö tegija(te) roll/nimi, ajaline kestus (töötundides) ja tähtaeg.
 5. Kõik projektiplaanis kirjeldatud tööd peavad olema omavahel loogiliselt seotud ja jaotatud iteratsioonidesse.
 6. Projektiplaani peab sisaldama töid, mille teostamist eeldatakse Tellijalt või teiste kaasatud väliste osapoolte poolt, sh paralleelse(te) hankega hangitavate töödega.
 7. Projektiplaani peab sisaldama varuaega (puhvit) ja selles peab arvestama riiklike pühade, puhkepäevade ja projektimeeskonna puhkustega.
 8. Lisaks projektiplaanile tuleb kirjeldada, kuidas projektijuhtimise riske maandada kavatsetakse. Projektijuhtimise riskid peavad lähtuma konkreetsest projektist.

Nõuded infosüsteemi poolt kasutatavate ja pakutavate teenuste kirjeldusele

Infosüsteemi poolt kasutatavate ja pakutavate teenuste kirjeldus peab sisaldama:

1. Kasutatavate teiste süsteemide teenuste korral:
 - a. Tuua välja teenuse kasutamise eesmärk ja viited kasutuslugude või -mallide (ka automaatprotsesside) juurde, kus teenuseid kasutatakse. Teenuse kasutamise eesmärk peab oma sõnastatud selliselt, et oleks selgelt aru saada, miks konkreetset teenust kasutatakse.
 - b. Kasutatava(te) teenus(t)e nimetus(ed) ja viide teenus(t)e kirjeldusele.
 - c. Sisendite ja kasutatavate väljundite kirjeldus, milline andmestik, kuhu edasi saadetakse/märgitakse/salvestatakse.
 - d. Valideerimisreeglid /veaolukordade kirjeldused.
 - e. Kui kasutatava(te) teenus(te) kasutamine on konfigureeritav, siis see peab olema välja toodud koos selgitustega konfigureerimise võimaluste kohta.
2. Pakutavate teenuste korral:
 - a. Tuua välja teenuse täpne nimetus, protokoll ja eesmärk (sh peab olema märgitud ära, kas pakutav teenus on sisemiseks kasutamiseks või teistele komponentidele). Pakutava teenuse eesmärk peab oma sõnastatud selliselt, et oleks selgelt aru saada, miks konkreetset teenust pakutakse.
 - b. Viited kasutuslugude või -mallide (ka automaatprotsesside) juurde, kus pakutavaid teenuseid kasutatakse.
 - c. Iga teenuse kohta detailne sisendite ja väljundite kirjeldus.
 - d. Iga teenusega kaasnevad valideerimisreeglite ja veateadete kirjeldused.
 - e. Iga teenuse enda loogika ja funktsionaalsuse kirjeldus.
 - f. Teenuse piirarvud jõudlusnäitajate seisukohast.
 - g. Päringu(te) ja vastus(t)e näidised - andmete struktuuri kirjeldust (nt xml, json jms kujul).
3. Kolmandatele osapooltele mõeldud teenuste kirjeldus - täpsed nõuded kirjeldusele lepitakse kokku projekti käigus.

Nõuded testimise dokumentatsioonile

1. Partner peab lisaks kasutuslugude funktsionaalsele testimisele teostatava arenduse/töö/tulemi üleandmisel ise tõestatavalt veendunud olema, et nende arendus/töö/tulem teeb seda, mis on nõutud ning samaaegselt ei riku/lõhu juba olemasolevat muud arendust/tööd/tulemit. Testimise tulemused peavad olema dokumenteeritud, sh mis testandmeid kasutati, mis keskkondi kasutati, jne.
2. Testimise dokumentatsioon koondab tellija Confluence'i ruumi testimisega seotud tehised:
 - a. testimiskava (Test Plan) – mis kirjeldab testimise strateegia sh tööriistad ja vajalikud ressursid;
 - b. testimismallid (Test Cases) – mis kirjeldavad süsteemi nõuete ja/või stsenaariumite testimiseks vajalikud sisendid, eeldused ja oodatavad väljundid;
 - c. testimisskriptid (Test Scripts) – automaatsete läbiviimiseks vajalikud skriptid.
3. Hiljemalt koos tarkvara tarnega on vajalik esitada:
 - a. täitja poolt läbiviidud testimiste kohta tõendav dokumentatsioon, mis vastab tellija poolt esitatud nõuetele;
 - b. paigalduse ja administreerimise juhend, mis sisaldab juhiseid taaste tegevusteks.
4. Iga kirjutatud koodiüksuse kohta peab olema olemas vastav test, mis kindlustab, et loodu toimib ja seda eriolukordades:
 - a. ühiktestid (unit);
 - b. süsteemitestid;
 - c. manuaalsed testid.
5. Igal commit'isel ning üleandmisega peab arenduspartner edukalt:
 - a. käivitama kõik ühiktestid ning selle dokumenteerima;
 - b. käivitama kõik süsteemitestid ning selle dokumenteerima;
 - c. käivitama kõik manuaalsed testid ning selle dokumenteerima.
6. Antud veendumus piisavas testimises peab olema tõestatav, st tellijale peab olema selgelt näha nii üleantavates dokumentides kui koodis, et arendaja reaalselt on testinud vastavalt kokkulepitud nõuetele.
7. Kui projektis olid ette nähtud koormustestid, siis tuleb tellijale üle anda ka koormustestide läbiviimise juhised.

Nõuded tarne ja paigaldusjuhendile

1. Tarne(te) info tuleb lisada tellija Jira ja Confluence'i keskkonda võttes arvesse alltoodud põhimõtteid ja juhiseid ning tarnejuhendi malli, mis on kättesaadav rakenduse tarnete Confluence'i lehel.
2. Paigaldamise protseduurid peavad olema kirjutatud selliselt, et süsteemiadministraator suudab rakenduse paigaldada ilma kõrvalise abita.
3. Tarne pileti või tarnejuhendi juures peavad olema toodud antud paigalduseks vajalikud kaks samm-sammulist juhust, kuidas:

- a. täiesti algusest tarkvara paigaldada (esmapaigaldus);
 - b. tarkvara eelnevalt üle antud ja paigaldatud versioonist uuendada (sh. peavad olema kirjeldatud kõik uued ja muudetavad, selle tarnega lisandunud parameetrid ja tarnega kaasnevad seadistused, mis on vajalikud versiooni uuendamise õnnestumiseks).
4. Paigaldusjuhendis peavad olema selgelt välja toodud:
 - a. paigalduse eeldused;
 - b. konfiguratsioonifailide kirjeldus;
 - c. logimise realisatsiooni kirjeldus;
 - d. paigaldusjuhend võib sisaldada viiteid teistele relevantsetele dokumentidele (süsteemi dokumentatsiooni viide, arhitektuur, kasutajaõiguste info vm).
5. Kui tarkvara uue versiooni saab paigaldada katkestuseta (klastris öla kaupa paigaldades), tuleb see tarne paigaldusjuhendis ära märkida.
6. Tarnega peab olema kaasas versiooni muudatuse kirjeldus (*release notes*) koos muudatuse logiga (*change log*). Muudatuse logi täpsem kirjeldus on toodud failis: „Versioneerimine ja muutelugu (changelog)“. *Change log*’is peab olema avalike teenuste *breaking* muudatused.
 - a. Teegi muudatused peavad sisaldama muudatuste logi (*change log*) ja see peab olema lähtekoodi juures GITi kataloogi failis CHANGELOG.md.
7. Iga tarnega peab olema toodud ülevaade RFN nõuete täitmise kohta. Peab olema selge, mis nõuded on (vahetarnete puhul) veel täitmata, et tellija teadaolevate puuduste peale asjatult testimise aega ei kulutaks.
8. Administreerimise juhend peab sisaldama infot kasutusel olevate äriparameetrite kohta.
9. Kasutajajuhendid ja abitekstid (kui ei ole projektis teisiti kokku lepitud).
10. Juhiseid andmete füüsiliseks kustutamiseks, kui tegemist on lühikese säilitusajaga andmetega.

Abistavad standardid

Dokumentatsiooni koostamisel, testimistegevuste kirjeldamisel, testimise läbiviimisel ja Eesti keele eripärade rakendamisel saab abi allolevatest standarditest:

1. EVS-ISO/IEC 6592:2002
2. EVS-ISO/IEC 25000:2014 ja alamsarjad
3. EVS 8:2008